

به نام خالق هستی

دشمن ملت

هنریک ایبسن

ترجمه

سید محمد علی جمال زاده

سرشناسه: ایبسن، هنریک. ۱۸۲۸-۱۹۰۶ م. Ibsen, Henrik

عنوان و نام پدید آور: دشمن ملت

مشخصات نشر: تهران: انتشارات دالیا، ۱۳۹۴

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۷۱۸-۱-۲

مشخصات ظاهری: ۱۶۳

وضعیت فهرست نویسی: فیبای مختصر

یادداشت: عنوان اصلی: An enemy of the people

یادداشت: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nli.ir> قابل دسترسی است.

شناسه افزوده: جمال زاده، سید محمد علی، ۱۳۷۰-۱۳۷۶، مترجم

شماره کتابشناسی ملی: ۳۸۲۳۹۲۴

دشمن ملت

نویسنده: هنریک ایبسن

مترجم: محمد علی جمال زاده

نشر دالیا: ۹۱۲۷۹۴۰۹۵۰

چاپ اول: تهران ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۱۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۴۷۱۸-۱-۲

مرکز پخش: پخش کتاب جاوید ۶۶۴۷۸۵۱۱

۸۵۰۰ تومان

فهرست

۵	مقدمه ناشر
۱۱	پرده اول
۳۷	پرده دوم
۶۹	پرده سوم
۱۰۱	پرده چهارم
۱۳۳	پرده پنجم

مقدمه‌ی ناشر

هنریک ایبسن شاعر و نمایشنامه‌نویس توانای نروژی در بیستم مارس ۱۸۲۸ میلادی چشم به جهان گشود.

او از جمله نمایشنامه‌نویسان مدرن و تحول‌گرایی است که جان تازه‌ای به کالبد ادبیات دراماتیک بخشیده و در آثارش، نگره تازه‌ای به انسان را مطرح کرده است. درام‌های او حول محور انسان طراحی شده و دیدگاه‌ها، آرمان‌ها، حرمان‌ها، کامیابی‌ها و ناکامی‌های فردی و اجتماعی را در روند پرتلاطم حوادث اجتماعی به نمایش گذاشته و این مقولات را دست یافتنی و قابل باور جلوه داده است.

به عبارت دیگر پس از شکسپیر و چخوف، ایبسن بیش از سایر نمایشنامه‌نویسان در ایران شناخته شده و آثارش به روی صحنه رفته است. هنریک ایبسن خالق ۲۶ نمایشنامه ماندگار از جمله "دشمن ملت"، "استاد معمار"، "خانه عروسک"، "مرغابی وحشی"، و... می‌باشد. سبک نویسندگی ایبسن در ابتدای نویسندگی رئالیسم بوده که با تبعیت از قوانین کلاسیک نمایشنامه‌نویسی نیز همراه بوده است.

داستان‌های او دارای بخش‌های معرفی شخصیت‌ها، طرح مشکلات، گره افکنی، اوج‌گیری و گشایش گره‌ها همراه با پایانی اغلب غافلگیرکننده است. ایبسن در عین حالی که از قوانین کلاسیک روایت داستان استفاده می‌کند، اما نوعی سمبولیسم و نمادگرایی نیز در داستان‌های او دیده می‌شود. قواعدی که قهرمانان داستان او زیر پا

می گذارند؛ در واقع دغدغه‌های ذهنی خود اوست که سعی می‌کند آنها را در موقعیت‌های مختلف بسنجد و به معرض آزمون بگذارد. در "دشمن ملت" - مشهورترین اثرش - نشان می‌دهد که چگونه شرایط و نسبیت می‌تواند انسان‌ها را از یکدیگر جدا نماید. تمامی اتفاقات درون داستان‌های ایبسن برای خوانندگان طبیعی و قابل پذیرش است. غافلگیری در پایان داستان‌هایش، تلنگر و ضربه نهایی‌ای است که به خوانندگان وارد می‌کند تا حرف و مقصد نهایی خود را با تأثیرگذاری بیشتر بیان کنند. نمایشنامه‌های ایبسن به لحاظ کثرت اجرا در کشورهای مختلف با آثار شکسپیر برابری می‌کند به طوری که هر هفته ۱۳۰ سالن تئاتر در سرتاسر دنیا یکی از نمایشنامه‌هایش را بر روی صحنه می‌برد. اغلب آثار ایبسن به فارسی ترجمه شده‌اند. در میان داستان‌های او "دشمن ملت" شهرت جهانی دارد. که در ایران و به توسط "اکبر زنجانیور" بر روی صحنه برده شده است.

دکتر استوکمان فردی متعهد و دلسوز است. او که روزی برای پیشرفت شهرش پیشنهاد تأسیس تعدادی حمام آب گرم را داده بود متوجه می‌شود که آب این حمام‌ها آلوده است پس تقاضای رسیدگی می‌کند اما اولیای شهر که این کار را بر ضد منافع خود می‌بینند با حمایت روزنامه پیک مردم عوام را بر ضد دکتر می‌شوراند و به دکتر استوکمان لقب دشمن ملت را می‌دهند.

دکتر استوکمان نمایانگر بی‌شبهه ایبسن است. هرچند که او با آن شخصیت درون‌گرا و خجالتی فاقد قدرت بیان دکتر استوکمان است اما اگر به جای قدرت دیالکتیک دکتر نفوذ قلم ایبسن را بگذاریم می‌بینیم که این دو شباهتی تام و تمام با یکدیگر دارند. قبل از دشمن ملت هیچ

اثر نمایشی دیگری را نمی‌توانیم مثال بیاوریم که با این صراحت و قدرت از آراء و عقاید مؤلفش دفاع کرده باشد. دشمن ملت بسیار صریح‌تر از دیگر آثار ایبسن است و از شوخی هم بی‌بهره نیست.

وسعت و تنوع آثار دراماتیک ایبسن بسیار چشمگیر است. او ۵۰ نمایشنامه نوشت و در تمامی آثارش جامعه نروژ را در تمام زمینه‌ها بررسی کرد و انسان مدرن را با جسارت بی‌همتایی مورد ارزیابی و انتقاد قرار داد. مضامینی که او بسط و گسترش داد مبتنی بر یک ایده‌آل آزادی‌خواهانه و فردگرایانه بود و فضای معنوی جامعه را تغییر داد.

آثار

کاتی لینا (۱۸۵۰) / آرامگاه جنگجو (۱۸۵۰) / خانم اینگر (۱۸۵۴) /
ضیافت سولهوک (۱۸۵۵) / اولاف لیل بکرانس (۱۸۵۶) / وایکینگها در
هیلگلاند (۱۸۵۷) / کمدی عشق (۱۸۶۲) / مدعیان (۱۸۶۳) / براند
(۱۸۶۵) / پرگینت (۱۸۶۷) / اتحادیه جوانان (۱۸۶۹) / امپراتور و گالیله
(۱۸۷۳) / ارکان جامعه (۱۸۷۷) / عروسکخانه (۱۸۷۹) / ارواح (۱۸۸۱) /
دشمن ملت (۱۸۸۲) / مرغابی وحشی (۱۸۸۴) / روسمرهولم (۱۸۸۶) /
بانوی دریایی (۱۸۸۸) / هدا گابلر (۱۸۹۰) / استاد سون نیس (۱۸۹۲) /
ایولوف کوچک (۱۸۹۴) / جان گابریل بورگمن (۱۸۹۶) / وقتی ما
مردگان از خواب برمی‌خیزیم (۱۸۹۹)